

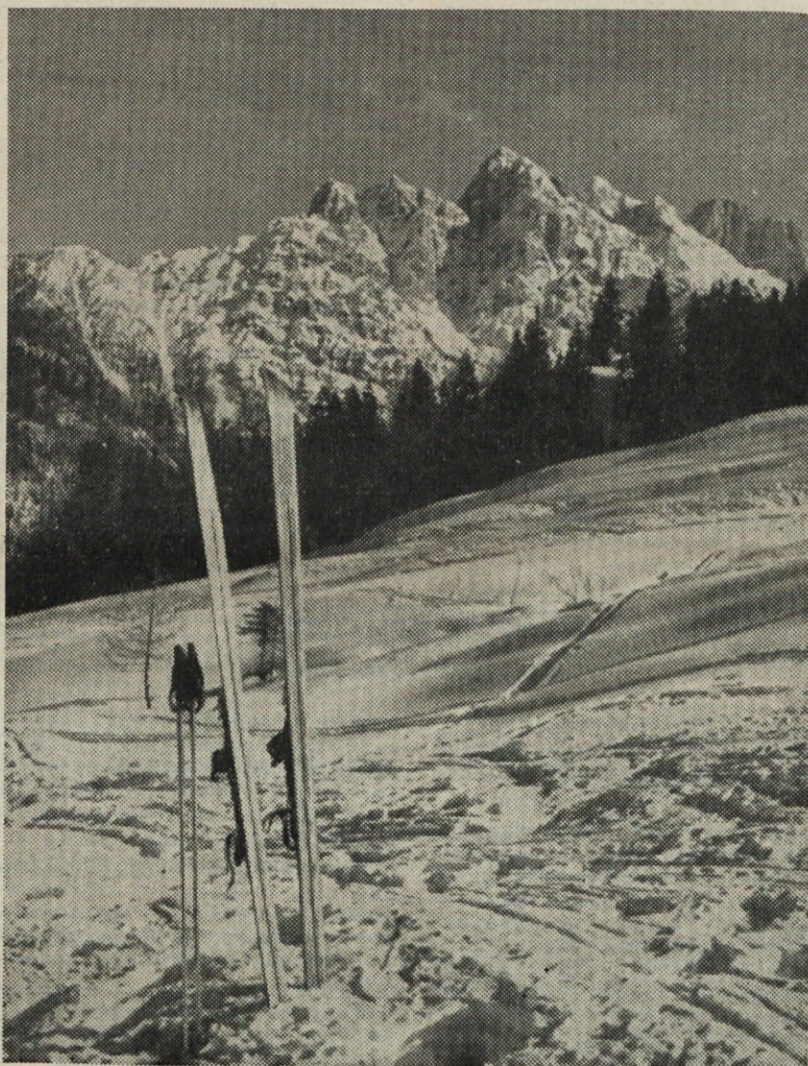

GLASILO
KOLEKTIVA
»INDUPLATI«
JARŠE

JANUAR 1956

CENA DIN 10.—

ŠT. 1 — V.

P.O. 53/1956

Decembrski politični pregled

Najvažnejši dogodek preteklega decembra je bil brezdvomno sprejetje Jugoslavije že drugič v Varnostni svet Združenih narodov. Želja po mirni rešitvi vseh mednarodnih vprašanj se je odrazila na koncu zadnjega zasedanja OZN v New Yorku. Tudi sprejetje 16 novih članic je potrdilo željo po nadaljevanju »ženevskega duha« v konferenčnih dvoranah.

Obisk predsednika republike tov. Tita Etiopiji je prav tako važen dogodek, ki bo doprinesel k zblizanju med narodi in bo okrepil prijateljstvo med narodi Jugoslavije in Etiopije.

V naši notranji politiki vidimo v decembru že krepko izvajanje novih gospodarskih ukrepov, katere je izdala zvezna vlada za dvig produktivnosti in s tem za zboljšanje in napredek standarda. Stojimo pred novim gospodarskim letom, ko bomo spremenili gospodarsko politiko v prid vsestranskega povečanja potrošniških dobrin kvalitetno, količinsko in po izbiri. Pravilno razumevanje nove gospodarske politike je važno, ker je to važen preokret v našem gospodarskem življenju s ciljem zvišanja življenjske ravni našega delavca, ki nosi breme naše izgradnje.

Iz letne partijske konference občine Domžale v Radomljah

V nedeljo, dne 2. decembra 1955, je bila letna konferenca ZKS za občino Domžale v Radomljah, ker so Radomlje nekako v središču sedanjega teritorija občine Domžale in je bilo tako vsem delegatom ustreženo, saj so imeli na konferenco približno vsi enako dolgo pot.

Konferenca je zasedala v Kulturnem domu in jo je otvoril sekretar občinskega komiteta tovariš Zdravko Troha. Po izvolitvi delovnega predsedstva in komisij je tovariš sekretar podal obširno poročilo o delu občinskega komiteta, v katerem je očrtal vse pozitivne in negativne uspehe dela občinskega komiteta samega kakor tudi vseh osnovnih organizacij po podjetjih in na terenu. Ostro je kritiziral vse one partijske organizacije, ki niso imele rednih mesečnih sestankov — med njimi je žal tudi naša celica — in tako niso mogli spremljati del ostalih organizacij na terenu, v podjetjih pa niso imeli pregleda nad delavskim samoupravljanjem. Obviseli so na repu množic in capljali za njimi. Ta kritika je zlasti veljala za organizacije po podjetjih, ki niso vršile s svojim članstvom one vodilne vloge, ki bi jo sicer kot komunisti morali, ako hočemo biti avantgarda delavskega razreda.

Mlačnost, brezbržnost in nepoučenost nekaterih članov ZKS v tovarniških celicah se je pokazala pri tolmačenju novih gospodarskih uredb in predpisov. To se je pokazalo zlasti pri sprejemanju novih Tarifnih pravilnikov po podjetjih. Ni potem nič čudnega, da je konkretno v našem podjetju — ob taki mlačnosti celice — prišlo ob lanskem sprejemanju Tarifnega pravilnika po kolektivu do takih izpadov, ki niso delali časti niti kolektivu, še manj pa partijski celici v podjetju. Tudi naša sindikalna organizacija pri tem sprejemu ni opravila svoje vloge in je sokriva za imenovane izpade. Premalo smo se seznanili s temi uredbami in jih zato nismo znali posredovati kolektivu. Če ne bi tako bilo, bi do tega ne prišlo.

Konferenca je obravnavala še vrsto drugih notranjih organizacijskih vprašanj in problemov. Obravnavala so se zlasti vprašanja sodelovanja članov ZK v raznih množičnih organizacijah, aktivnosti sodelovanja pri raznih političnih in gospodarskih sestankih in zborovanjih. Tu je torišče dela komunistov. Tu bi morali biti vedno prvi, ker — zapomnimo si to — zgledi vlečejo! Tudi glede verskih vprašanj si nekateri člani ZK še vedno niso na jasnem. Zadnji čas je že, da vsak s seboj obračuna. V tem pogledu si mora biti vsak komunist na čistem! Kdor si v tem še ni na čistem, je bolje, da sam zapusti naše vrste. Za dovoličneže ni in ne more biti mesta v Partijski organizaciji. O tem bo potreba spregovoriti tudi v naši organizaciji, in to čim prej, tem bolje. Bolje je, da ostane v organizaciji manj članov, pa da so ti idejno predani naukom Marxa, Engelsa in Lenina — naukom Partije — ker ne gre za kvantiteto, temveč za kvaliteto članstva Partije.

Konferenci je prisostvovalo 117 delegatov iz vseh osnovnih organizacij občine. Diskusija je bila zelo živahna in je obravnavala vsa vprašanja partijskega življenja in udejstvovanja. Iz vse diskusije smo lahko izvlekli samo en sam osnovni zaključek:

»Več partijskega dela v vse naše osnovne organizacije in več aktivnega sodelovanja na vseh področjih našega političnega, gospodarskega in kulturnega življenja v borbi za doseg postavljenih ciljev za dokončno socializacijo naše domovine«.

Pred zaključkom konference sta podala nekaj misli o novem gospodarskem položaju in vlogi organizacije ZKS pri izvajanju novih uredb in predpisov tovariš Novak-očka in tovariš dr. Marijan Dermastia, predsednik Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana. Sklepi konference bodo pisмено poslani vsaki osnovni organizaciji ZKS ki bodo podlaga za nadaljnje delo v naših partijskih organizacijah.

F. P.

O samoupravljanju

(Nadaljevanje — piše J. Strojani)

Gospodarstvo naše socialistične Jugoslavije se zelo razlikuje od gospodarstva v stari predvojni Jugoslaviji in od gospodarstva ostalih kapitalističnih držav.

Sredstva za proizvodnjo dobrin so last družbe.

Kot celota predstavlja naše gospodarstvo skupnost manjših in večjih gospodarskih enot in organov. Osnovno enoto predstavlja gospodarska organizacija (podjetje). Podjetje je najvažnejša gospodarska organizacija, ker neposredno upravlja z družbeno imovino. Podjetje predstavlja organizirano enoto, ki so ji dani v upravljanje deli splošne družbene imovine s ciljem, da izvrši odrejeno gospodarsko delo. Zato so pred naše gospodarske organizacije oziroma pred delavske svete in upravne odbore postavljene odgovorne naloge — upravljanje podjetij v najpopolnejši obliki. Plan podjetja predstavlja del plana celotnega gospodarstva države. Neizvršitev plana ne prinese izgube samo prizadetemu podjetju, ampak tudi celoti, to je gospodarski skupnosti.

V okviru samostojnosti imajo podjetja možnost razvijanja iniciative v svojem poslovanju. Podjetja so pravne osebe, katere lahko samostojno sprejemajo plane in terjajo po zakonu svoje pravice. Podjetja morajo skrbeti za skladnost med proizvodnjo in potrošniki. V tem je osnovni temelj našega socialističnega gospodarstva.

Pri ustanovitvi podjetja državni organi določijo imovino podjetja, katera jim je potrebna za izvrševanje njihovega gospodarskega delovanja. Z enim delom te imovine podjetja ne smejo samostojno razpolagati: to so stroji, zemljišča, zgradbe itd. Ta sred-

stva so v podjetju toliko časa, da postanejo neupotrebljiva. Osnovna sredstva se lahko povečajo ali zmanjšajo, če so se naloge gospodarske organizacije povečale ali zmanjšale. Odtujevanje osnovnih sredstev vrši delavski svet podjetja, v katerem se to sredstvo nahaja.

Osnovno sredstvo se lahko proda ali podari. Razliko med prodajno in knjižno vrednostjo dotičnega osnovnega sredstva se mora nadoknaditi iz fonda za prosto razpolaganje (če je bilo osnovno sredstvo prodano za manjšo vrednost, kakor je njegova knjižna vrednost).

Podjetje poseduje tudi obratna sredstva. To so sredstva, ki so potrebna za izgotovitev izdelkov, kot na primer: zaloga surovin, polproizvodi, gotovi proizvodi, denar, papir, gorivo, mazila itd. Višino vrednosti teh obratnih sredstev predpisuje nadrejeni državni organi. Vsa vrednost obratnih sredstev je izražena v višini obratnega kredita, ki ga ima podjetje pri banki. Če se pokažejo potrebe za zvečanje obratnega kredita, mora napraviti podjetje vlogo za zvišanje tega kredita. Čim nižja je številka vrednosti gotovih proizvodov in s tem tudi poraba obratnega kredita, toliko bolj uspešno je poslovanje prodajnega oddelka dotičnega podjetja.

Amortizacijski fond ima za cilj, da se lahko obstoječa osnovna sredstva popravljajo in obnavljajo. Lahko se tudi nabavijo iz tega fonda nova osnovna sredstva, če so stara dotrajala, ali če tehnološki proces zahteva še nova osnovna sredstva. Vsako podjetje vnese v ceno proizvoda tudi odstotek amortizacije

strojev tako, da ko se stroj izrabi, je po potrošniku le-ta že plačan.

Fond za prosto razpolaganje ima podjetje za kritje vseh računov raznih nabavk, ne sme ga pa rabiti za zvišanje mezd in plač. Porabi se lahko za gradnje, za plačevanje kolektivnih članarin, za razne dotacije, za

dajanje posojil in za plačevanje računov, kadar so druga sredstva (fondi) že izčrpana.

V podjetju je še fond za premije, ki služi za izplačevanje premij. Fond za plače iz dobička, ki se lahko uporabi za vse (zanj ni omejitev). Nadalje je še rezervni sklad in plačni fond.

NALOGE DELAVSKIH SVETOV

Novo leto 1956 je tu in je prineslo nove naloge. Ena teh nalog bo, da izvolimo iz naših vrst najboljše, ki bodo sestavljali novi Delavski svet in Upravni odbor podjetja. Ker se bližamo tej dobi, smatram, da bi bilo umestno, navesti delo in naloge Delavskega sveta, da bo bodočim članom najvišjega organa v podjetju dal perspektivni okvir dela.

V glavnem ima Delavski svet te naloge:

a) sprejema pravila podjetja, pravilnik o delu in tarifni pravilnik;

b) sprejema letni gospodarski plan;

c) potrjuje letni zaključni račun — bilanco;

č) izdaja odločbe o prodaji, nabavi, dajanju v zakup in izločitvi osnovnih sredstev;

d) izdaja odločbe o zaključevanju pogodb za nabavo in prodajo oziroma odstopanje licenc in drugih pravic podjetja, ter o tehničnem sodelovanju z inozemskimi podjetji;

e) izdaja odločbe o sklepanju pogodb za najetje posojila za investicije;

f) izdaja odločbe o ustvarjanju raznih fondov in o uporabi teh sredstev;

g) sprejema začasni periodični obračun skupnega dohodka in razdeljuje del dobička iz fonda prostega razpolaganja podjetja;

h) lahko dá nalog za kompleksno revizijo podjetja;

i) daje smernice za določanje prodajnih cen blaga in uslug, kadar to smatra za potrebno;

j) odloča o osnovanju, prenehanju ali osamosvojitvi obratnih in drugih oddelkov podjetja, ter združevanju in delitvi podjetja ali ustanovitvi novih;

k) odloča o ustavitvi dela v posameznih oddelkih v podjetju ali celem podjetju, kadar smatra to za potrebno in če to ne nasprotuje pravilom podjetja;

l) odloča o včlanjevanju v komore, strokovna združenja in voli predstavnika podjetja v te organe;

m) imenuje predsednika in člane disciplinskega sodišča v podjetju in njihove namestnike, disciplinskega tožilca, njegovega namestnika in zapisnikarja sodišča;

n) prinaša dokončne rešitve v primeru pritožb na odločbe Upravnega odbora o postavljanju in delovnih odnosih vodilnega osebja;

o) odloča sklicanje delavskega zborovanja, kadar smatra to za potrebno;

p) odloča v vseh ostalih vprašanjih, ki se tičejo podjetja in ne pripadajo po zakonu višjim organom;

r) postavlja razne komisije v podjetju.

V podjetju je še veliko organizacijskih in drugih drobnih del, katera niso zgoraj navedena, a spadajo v delokrog Delavskega sveta. Že iz zgoraj navedenega pa je razvidno, da morajo člani tega organa delav-

skega upravljanja biti razgledani in vložiti vse svoje sposobnosti za napredek in vodstvo podjetja.

Kakor je zgoraj navedeno, spada v delokrog Delavskega sveta tudi formiranje raznih strokovnih komisij. Nekaj najbolj aktualnih naj navedem:

1. Komisija za zaščito žene in mladine

Ta komisija bi imela nalogo, da določi delovna mesta v podjetju, na katerih ne bi smele biti zaposlene žene in mladina. Razen prepovedi zaposlitve na nekaterih delovnih mestih, je naloga komisije, določiti delovna mesta, na katerih ne bi smele biti zaposlene noseče žene po četrtem mesecu nosečnosti. Ta komisija sestoji iz dveh članov izvršnega odbora sindikalne podružnice in iz dveh članov Delavskega sveta.

2. Komisija za štipendije

Če gospodarska organizacija smatra za potrebno, lahko razpiše mesta za štipendiste. Komisijo določi Delavski svet, končno odobritev, koga naj se štipendira, pa izda Upravni odbor podjetja.

3. Komisija za zamenjavo osnovnih sredstev

Strokovno komisijo sestavi Delavski svet podjetja. V vsakem primeru, kadar bi se imela odtujiti ali zamenjati osnovna sredstva, se mora sestati določena strokovna komisija, ki dá svoj predlog. Končno odločbo o zamenjavi ali odtujitvi izda Delavski svet podjetja.

4. Komisija za pritožbe, glede na izrek kazni disciplinskega razsodišča

Posebna komisija, sestavljena iz članov Delavskega sveta, prouči po potrebi pritožbe na izrečene kazni od disciplinskega razsodišča, ter svoje predloge dostavlja Delavskemu svetu v končno rešitev.

Poleg teh komisij je od primera do primera potrebno sestaviti še druge, za katere so kompetentni ali direktor podjetja ali Upravni odbor.

Take komisije so:

Komisija za popis letnih zalog (inventura).

Komisija za sestavo tarifnega pravilnika in pravilnika o normah.

Komisija za izpite polkvalificiranih delavcev.

Komisija za primopredaje in tako dalje.

Komisije morajo biti v večini primerov sestavljene iz članov Delavskega sveta. Kjer to ni izrecno določeno, so lahko tudi drugi člani.

-Ko-

*Pri vsakem delu bodi tudi z mislijo in ne samo z rokami.
S tem boš obvaroval sebe nesreče, stroj pa okvare!*

Kako smo delali v mesecu novembru 1955

Količinsko je bil plan izpolnjen takole:

Predilnica	106,7 %
Tkalnica	103,8 %
Gasilne cevi	6,4 %

Večjih zastojev v novembru zaradi pomanjkanja toka ali premoga nismo imeli. V predilnici in v tkalnici gasilnih cevi je bil zastoj zaradi pomanjkanja konoplje.

Izpolnjevanje norm v novembru:

Predilnica	112,4 %	215 delavcev delalo v normi
Tkalnica	109 %	319 delavcev delalo v normi
Oplemenilnica	114,5 %	62 delavcev delalo v normi
Tiskarna	117 %	17 delavcev delalo v normi

Povprečno doseganje norm v novembru 1955 je bilo 111 % in je skupno delalo v normi 613 delavcev.

V zadnji številki »Konoplana« smo omenili naše odpraševalne naprave v predilnici, ki se zaradi pomanjkanja pocinjene pločevine ne dovršujejo. Sedaj nam je uspelo nabaviti večjo količino pločevine in se bo prvenstveno namestilo odpraševalno napravo na novem česalnem stroju za konopljo. Ostali stroji pridejo takoj za česalnimi na vrsto.

Tkalnica je v mesecu novembru izdelala 7 novih vrst tkanin.

Skupno število zaposlenih je bilo konec novembra 1029 delavcev in nameščencev ter 24 vajencev.

Finančno poročilo

Mesec november po svojem finančnem uspehu ni dosegel meseca oktobra. Glede na popravljene družbeni plan so bili doseženi sledeči rezultati:

Planirana proizvodnja je bila dosežena vrednostno 107,5 %, obračunana po lastni ceni. Prodaja izdelkov pa je bila dosežena vrednostno 107 %, obračunano po prodajni ceni.

Skupno pa smo dosegli v 11 mesecih proizvodnjo 104 % nasproti planirani vrednosti in prodajo 100,8 %.

Vsi navedeni odstotki so se znižali glede na popravljeni družbeni plan od strani Okrajnega ljudskega

odbora Ljubljana. Novi družbeni plan boljše ustreza stvarnemu stanju. V novem družbenem planu se je tudi spremenilo razmerje delitve ostanka med okraj in podjetje v našo korist. Prej je od ostanka dobička dobil OLO 87 %, mi pa 13 %; po novi razdelitvi pa dobi OLO 84 %, podjetje pa 16 %. Ta nova razdelitev velja od 1. januarja 1955. Razlika v korist podjetja na račun prispevka OLO je za dobo od 1. januarja do 30. septembra 1955 sledeča:

podjetje prejme za plače iz dobička več	993.455 din
podjetje prejme za soc. zav. na te plače	427.187 din
podjetje prejme v sklad za prosto razpolago	2.638.336 din
Skupaj	4.058.978 din

Plače iz dobička so se v zadnjem mesecu gibale takole:

ostanek konec oktobra	1.464.396 din
izdatki za november	14.202 din
delitev 14 % na plače za	
29. november 1955	1.256.720 din
ostanek	1.270.922 din
ostanek	193.474 din
dodatno po novi delitvi	993.455 din
razpoložljivo	1.186.929 din

Po sklepu Delavskega sveta podjetja z dne 22. decembra 1955 se deli po 1000 din na vsakega, nad šest mesecev zaposlenega za Novo leto, s čimer bo gornji znesek skoraj v celoti izčrpan. Plače iz dobička za četrto tromesečje pa bodo obračunane konec januarja 1956.

Finančno poslovanje v novembru se je vršilo v redu in smo vskladili višino vrednosti naših zalog v odobrenimi krediti pri Narodni banki. Dolžniki so nam dolžni več, kot znašajo naše obveznosti do upnikov. Nekoliko obremenjuje nadaljnje poslovanje samo takojšnje plačevanje računov za konopljo, ker nam sicer dobavitelji nočejo konoplje pošiljati.

Skupni doseženi bruto dobiček znaša v 11 mesecih 105,8 % v odnosu na popravljene plan dobička za leto 1955.

Razpoložljivih sredstev za premije, brez sredstev za četrto tromesečje, je še 213.563 din.

Povprečna urna plača za vse podjetje je znašala v novembru 42,70 din ali mesečno 8882 din, brez mesečnega dodatka 500 din.

Finančni vodja

Kupujmo boljše blago

Pri stalnem poudarjanju o zvišanju produktivnosti, boljši kvaliteti in znižanju cen blaga je treba kritično pregledati poleg našega dela in surovin tudi pomožni material, ki prav tako prispeva svoj delež k ceni izdelka.

V naslednjih vrsticah bom navedel nekaj pripomb h kvaliteti usnja oziroma usnjenih izdelkov, ki jih uporabljamo v tkalnici.

Najprej nekaj o pikerjih. Slaba kvaliteta istih povzroča stalne zastoje, mnogokrat pa je piker vzrok skupinskih pretrgov niti in s tem tudi slabega blaga. Po ustaljenem pravilu bi moral piker vzdržati približno 700 statvenih ur na stroju. Pri nas je v letu 1953 vzdržal povprečno 510 ur, dočim se je to število v prvi polovici leta 1954 znižalo na 280 ur za en piker. Številke govore o kvaliteti brez komentarja.

Lovilna jermena za udarne ročice se stalno raztegujejo in je skoraj nemogoče pri novem jermenu doseči enakomerne udarce in s tem v zvezi skati lepo tkanino.

Pogonsko jermenje se razteguje kakor gumijasto in je treba nov jermen včasih že po osmih urah skrajšati. Poleg manjše produktivnosti pride zaradi drsenja raztegnjenih pogonskih jermenov tudi še do okvare stroja.

Vse te pomanjkljivosti vplivajo poleg manjše produkcije in slabe kvalitete blaga še na nenormalno visoko potrošnjo teh izdelkov in s tem direktno na višje proizvodne stroške in ceno blaga.

Naši nabavljachi bi morali opozoriti podjetja, ki izdelujejo te artikule, na navedene pomanjkljivosti, oziroma kupovati drugod, četudi po nekoliko višji ceni.

Uporablaj pri strojih zaščitna sredstva!

Občni zbor sindikalne podružnice v našem podjetju

V petek, dne 2. decembra 1955, je izvršni odbor naše sindikalne podružnice na svoji XI. redni letni skupščini polagal račun svojega dela pred izvoljenimi delegati podružnice.

Izmed 117 voljenih delegatov je bilo na občnem zboru navzočih 93, opravičeno odsotnih delegatov je bilo 6, neopravičenih pa 14. Na občnem zboru je bila zastopana uprava podjetja po svojih vodilnih uslužbencih, medtem ko direktor podjetja sam na občnem zboru ni bil navzoč, ker je bil na zasedanju okrajnega zbora proizvajalcev v Ljubljani.

Zborovanje je pričel predsednik izvršnega odbora tovariš Jože Klešnik, ki je po pozdravnih formalnostih predlagal dnevni red občnega zbora in delovno predsedstvo. Po izvolitvi zapisnikarjev in overovateljev je nadaljeval z delom skupščine delovni predsednik tovariš Ivan Deržič.

Referat o delu podružnice je podal tovariš Klešnik. V njem je nanizal celo vrsto pomanjkljivosti v delu sindikalne organizacije v podjetju, katera bi lahko pokazala mnogo boljše uspehe, ko bi vsaj vsi člani v izvršnem odboru pokazali več zanimanja za delo v odboru in organizaciji sploh. Kritiziral je vse one odbornike, ki so neredno prihajali na odborove seje ali pa se jih sploh niso udeleževali, in pa one grupne poverjenike, ki so med letom komaj enkrat ali dvakrat sklicali sestanke pododborov, in še ti so bili zelo slabo pripravljani, zato tudi slabo obiskani. Izgovori, da ni bilo na sestankih kaj razpravljati, so jalovi in ne držijo. Vsak oddelek, vsak obrat in vsaka delavnica ima svoje probleme in svoje težnje, ki bi jih lahko mnogo lažje in hitreje reševali, ko bi jih pravočasno signalizirali na merodajna mesta. Le poglejmo naš Tarifni in Premijski pravilnik! Koliko nerganja, zabavljanja in nepotrebne razburjanja je bilo, ko so bili le-ti že na zasedanju delavskega sveta sprejeti in zato pravomočni! Do tega je prišlo samo zato, ker se ni o njih razpravljalo niti na izvršnem odboru sindikalne podružnice, kaj še na grupnih sestankih. Ko bi te na grupnih sestankih in na pododborih dobro preštudirali od postavke do postavke in vnešene napake — ki so se in se bodo še vedno dogajale — v opravičenih primerih predlagali Komisiji za sestavo teh pravilnikov v ponovno preučitev in korekturo, bi pravilniki mogoče drugače izgledali, kakor pa danes so. Samo od sebe nič ne pride. Za svoje pravice se lahko bori delavec samo preko svoje sindikalne organizacije. Pa ne samo Tarifni in Premijski pravilnik, ki sta tipični primer nebudnosti in nedelavnosti sindikata v našem podjetju, bila je še cela vrsta drugih važnih primerov, ki bi jih naša sindikalna organizacija lahko uspešneje rešila, ko bi bilo vsaj malo več razredne zavesti med našim članstvom, zlasti še pri sindikalnih funkcionarjih, ki smo jih prav zato volili in od njih pričakovali, da bodo s svojim delom v organizaciji pokazali, da so vredni našega zaupanja.

Vsekakor bi bilo napačno, ko bi omenjali samo napake in neuspehe dela v organizaciji, ker bi iz tega poročila lahko vsakdo sklepal, da izvršni odbor sploh ni delal in ni pokazal nobenih pozitivnih rezultatov. Pri vseh teh pomanjkljivostih moramo omeniti, da je imela podružnica vendarle tudi nekaj uspehov. Ti uspehi se kažejo predvsem pri organiziranju strokovne vzgoje članstva. Uspešno sta bila organizirana dva tečaja za delavce-začetnike, predilce in tkalce, ki sta trajala vsak po 8 tednov. Na njih so dobili na novo vstopivši delavci in delavke osnovne pojme o tekstilnih surovinah, o sestavi in pravilni uporabi tekstilnih strojev, o strokovnem računstvu, o delavskem samoupravljanju, o državnih ureditvi in slednjic tudi nekaj o gasilstvu in tovarniški organizaciji PLZ. Organiziranih je bilo tudi nekaj poučnih ekskurzij članstva v sosedne, sorodne tovarne zaradi ogleda procesa dela in primerjave dela v naši in drugih tovarnah. Namen teh ogledov je predvsem v tem, da bi dobre stvari in izkušnje drugih tovarn prenesli v naše

podjetje zaradi izpopolnitve lastnega dela. Uspešno delo podružnice je dalje bilo v kulturnoprosvetni in fizikalni dejavnosti. Z dograditvijo fizikalnega stadiona so se utrdile in okrepile vse panoge fizikalne v podjetju. Ko bo pa dograjen še oder v sindikalni dvorani — upajmo, da bo to še to zimo — bo začela dramatska skupina z gledališkimi predstavami svoje, dolgo počivajoče delo. Na to se že naši igralci pripravljajo. Vso pohvalo zasluži naš pevski zbor, ki ga vodi tovariš Vremšak iz Kamnika in ki neumorno vadi kljub vsem neprilikam in ki nam je posredoval že nekaj lepih koncertov. Lep zgled vsem sekcijam!

Iz navedenega sledi, da je bilo v organizaciji vendarle nekaj uspehov in da ni povsem zamrla. Kakor vidimo, se je življenje v sindikatu tudi to leto po svoje razvijalo. Oni, ki so delali v sindikalnem izvršnem odboru, so se le brigali, da bi ob zaključku leta pokazali vsaj nekaj pozitivnih uspehov, in to jim je v neki meri uspelo. S takimi uspehi se pa ne moremo zadovoljiti spričo takšnega števila članstva, kot je v naši podružnici. Ne smemo pozabiti, da je osnovna naloga vsake sindikalne podružnice strokovna in politična vzgoja svojega članstva. Temu vprašanju bo potrebno v prihodnje posvetiti več skrbi in dela. — Sindikat mora biti šola za usposabljanje svojega članstva v prave socialistične upravitelje podjetij, ki jih jim je zaupala naša družba.

Diskusija na vsa poročila se je še kar dobro razvijala in je bila dokaj stvarna. Neslanih in nepomembnih opazk ni bilo. Delegati so postavljali le resna in pomembna vprašanja ter dali tudi umestne predloge za sprejetje končnih sklepov občnega zbora, katere je skupščina sprejela in ki se glasijo:

1. Do podrobnosti seznaniti člane kolektiva z novimi gospodarskimi uredbami in predpisi.
2. Novi izvršni odbor naj izvede najširšo akcijo, da bi se povečalo število bralcev naše sindikalne knjižnice, in pridobi nove naročnike na Delavsko enotnost.
3. Povečati znesek vplačil za Tovariško samopomč.
4. Skrbeti je treba za to, da bodo vsi člani delovnega kolektiva tudi člani sindikalne podružnice.
5. Izvršni odbor naj skrbi z agitacijo za čim večjo udeležbo pri raznih proslavah in prireditvah.
6. Skrbite za večje zanimanje za higiensko-tehnične ukrepe v podjetju in pritiskati na Upravni odbor in Delavski svet, da se bodo predlogi komisije za higiensko-tehnično zaščito dela upoštevali in tudi izvajali.

Občni zbor je zgornje sklepe soglasno sprejel, naloga novega izvršnega odbora je, da te sklepe izvede, nadzorna odbora pa, da izvedbo kontrolira.

Občni zbor je z obžalovanjem ugotovil, da se naše letošnje skupščine ni udeležil niti en član višjih sindikalnih in političnih forumov, kar do letos pri naši podružnici ni bil primer. To brezbržnost do naše podružnice so nekateri člani zbora ostro kritizirali. Če že ni bilo skozi vse leto nikogar od nadrejenih na spregled, bi bila vendarle dolžnost, da bi se vsaj krajevni ali okrajni zastopniki sindikata in mogoče še kdo od občinskega ljudskega odbora udeležili našega občnega zbora, zlasti ker smo jih na redno letno skupščino posebej vabili. Spričo novih predpisov in uredb o družbenem samoupravljanju, ki so že izšle in katere še pričakujemo, bi bilo res zaželeno, da bi prišel kdo iz višjih sindikalnih forumov, ki bi nam te zakone, uredbe in predpise tolmačil. Prav občni zbori so lepa priložnost za tolmačenje novih uredb, ki jih je res škoda zamuditi.

F. P.

SEZNAM ČLANOV UPRAVNEGA ODBORA Sindikalne podružnice Induplati Jarše

Predsednik: Kristjan Drašček; tajnik: Jože Česnik; blagajnik: Pepca Jeretina. Člani odbora: Edj Rojc, Jože Gerkman, Lovro Giovanelli, Oskar Nusberger, Kati Rovanišek, Francka Anžin. Nadzorni odbor: Franc Panjan, Milena Debevec, Niko Rakar

Anketa o poškodbah pri delu v tekstilni industriji

Zvezni inštitut za proučevanje produktivnosti dela bo v letu 1956 vodil anketo o poškodbah delavcev pri delu v vseh tekstilnih tovarnah. Kakšen namen ima ta anketa in kako se bo izvedla?

Namen je seveda v prvi vrsti zaščita delavca pred poškodbami. Da bi mogli nekoga zaščititi pred nezdodami, moramo najprej vedeti vzroke, zakaj pride do nezdod. Včasih je lahko vzrok kvarni stroj, pomanjkljivo orodje in oprema, zatrtost prostorov, slaba organizacija dela, pomanjkljiva tehnična kontrola, razburjenost delavca, zahrbtni bolezni, utrujenost, prenaporno vsakodnevno potovanje, družinske skrbi, nepaznja itd. Vzrokov je lahko nešteto.

Če po na primer to popisovanje pokazalo, da se na takem in takem stroju stalno dogajajo iste vrste nesreč, potem bo jasno, da ni tu po sredi samo nepaznja delavca, ampak napaka pri stroju, zato bodo varnostni ukrepi v tem primeru tekli v tem smislu. To velja za vse vrste vzrokov, zaradi katerih pride do poškodb.

Popisuje se pa vsaka poškodba delavca, ne oziraje se, če bo boloval ali ne. V poštev pridejo tudi navadni vbodi, praske, opekline, izpahi, rane itd., zaradi katerih mora delavec začasno zapustiti delovno mesto in iti po obvezo ali zdravila, pa čeprav izgubi pri tem samo nekaj minut časa.

Nekdo bi rekel: ni vredno besedi, če si malo prst porežem, ne pomisli pa, da prav zaradi povezanega prsta ne more dosegati norme. Tako se zgodi z drugim tovarišem, s tretjim itd., in če to sešteješ, pride lahko do števil, ki kažejo občutno škodo.

Nešteto je okolnosti, zaradi katerih pride do nesreč, in bilo bi preobširno vse naštevati. Pripomniti je treba, da se ta anketa vodi popolnoma podvojeno od

dosedanjih poročil o nesrečah pri delu, ki so čisto drugega značaja, in se bo delala še naprej, vzporedno z anketo. Anketa se bo delala neodvisno od teh poročil, in sicer samo eno leto, to je od 1. januarja do 31. decembra 1956.

Podatki anketnih pol bodo v Zveznem inštitutu spreminjeni v številke. Te številke dobi posebne vrste stroj, ki potem izračuna vse mogoče kombinacije podatkov. S temi podatki se nato koristi:

1. Podjetje vidi iz teh podatkov gubitek delovnega časa, rentabilnost in vpliv na produktivnost posameznih strojev, pomanjkljivosti organizacije dela itd.

2. Splošno narodno gospodarstvo dobi podatke o neproduktivnih izdatkih, zmanjšanju proizvodnje in narodnega dohodka.

3. Socialno zavarovanje lahko nato predvideva materialne izdatke.

4. Sanitarna inšpekcija podvzema varnostne ukrepe za zdravstveno zaščito pri delu.

5. Zdravstvena služba organizira na podlagi podatkov potrebe medicinske pomoči, to je zavojev, zdravil itd.

6. Inšpekcija dela podvzema tehnične zaščitne mere in celokupno osebno zaščito delavca.

7. Delavski sindikat tudi laže posega v delo, ki je v zvezi z odklanjanjem poškodb in delavske zaščite sploh.

Take ankete se v naprednih in industrijsko razvityh državah že zdavnaj vršijo, ker so se pokazale kot nujne za napredek gospodarstva.

V vašem interesu je, da dajete čim popolnejše in točne podatke, ki jih bo od vas zahteval anketar.

S. Š.

Umetna vlakna

Kot prva od umetnih vlaken je bila izdelana nitratna umetna svila, ki pa ima danes samo še zgodovinski pomen.

Bakrova umetna svila datira iz leta 1890, ko je bil v Franciji patentiran prvi postopek za izdelavo bakrove umetne svile. Z mnogimi patenti je bil ta postopek kasneje izboljšán. Proces izdelave v grobem poteka takole: bambažne linters odpadke belimo in kasneje beljene odpadke raztopimo z dodatkom raznih kemikalij, med temi tudi bakrov sulfat, po katerem je dobila umetna svila tudi ime, dobljeno raztopino filtriramo in stiskamo skozi predilne šobe, ki imajo do 5000 luknjic s premerom 12—100 mikronov. Tako nastala brezkončna vlakna lahko uporabimo kot umetno svilo, oziroma jih režemo na določeno dolžino in predemo po načinu bombaža. S posebnim postopkom nakodrana rezana bakrova umetna svila služi tudi za imitacijo volne.

Bakrova umetna svila ima gladko površino in lep lesk. Z dodatki raznih anorganskih pigmentov predilni raztopini dobimo medlo ali mat svilo.

Viskozna umetna svila je najcenejša in najbolj razširjena vrsta umetne svile. Postopek za izdelavo viskoze je bil patentiran leta 1895, s poznejšimi patenti pa se je postopek zelo izpopolnil.

Kot surovina za izdelavo viskozne umetne svile služi sulfitna celuloza. Celulozo dobivamo iz raznih vrst lesa, najboljšo celulozo pa dobimo iz skandinavskih smrek. Danes, pri izpopolnjenem tehničnem postopku ni več zaprek, da se ne bi izdelovala viskozna umetna svila iz vsake celuloze vsebujoče surovine kot na primer topolovega, bukovega ali drugega lesa, slame, stebel sončnic, konoplje itd.

Celulozne plošče v tovarni celuloze najprej mercerizirajo, nato zdrobijo in z dodatki kemikalij raztopijo v težko tekočo raztopino, ki jo imenujemo »viskoz«. Viskozo pustimo zoreti in nato zrelo viskozo stiskamo skozi predilne šobe, nastale niti v posebnih centrifugalnih loncih navijemo v kolače in kasneje previjemo v predena. Umetno svilo, ki je namenjena

za izdelavo celuloznega prediva iz več predilnih šob združijo v pramen, ki ga dovajamo rezilnemu stroju in režemo na zeleno dolžino.

Trdnost viskozne umetne svile v suhem stanju je približno ista kot pri bombažu, trdnost v mokrem stanju se pa zmanjša pri umetni svili za ca. 40—60%. Pri pranju blaga iz viskozne umetne svile je treba vedno upoštevati zmanjšanje trdnosti v mokrem stanju.

V novejšem času je uspelo kemikom z raznimi apreturami zelo izboljšati kvaliteto blaga iz umetne svile. S posebno apreturo izboljšano blago iz umetne svile je zelo težko razlikovati od volnenega, blago se ne mečka, ima volnenemu sličen izgled in se tudi v drugih lastnostih mnogo ne razlikuje od volnenega. V Ameriki prodajajo tako blago pod imenom »Tropical«.

Acetatna umetna svila šele v novejšem času vsled izboljšanih postopkov izdelave kljub ceni osvaja tržišče zaradi boljše kvalitete.

Izdeluje se iz bombažnih linters odpadkov ali lesne celuloze. Prvi postopek za izdelavo acetatne svile je bil patentiran leta 1904. V modernih tovarnah v kombiniranih aparatih iz celuloze najprej pridobijo suhi sekundarni celulozni acetat. Dobljeni sekundarni acetat najprej raztopijo v acetonu in dobljeno raztopino stiskajo skozi predilne šobe. Tudi acetatno umetno svilo lahko uporabljamo v obliki brezkončnih niti kot acetatno umetno svilo ali pa jo režemo in predemo po raznih načinih.

Pri čiščenju madežev na blagu iz acetatne umetne svile moramo upoštevati občutljivost umetne svile do organskih topil, posebno do acetona in kloroforma.

Uredništvo »Konoplana« poziva vse imetnike »Konoplana« števil 1—6 in le-te prodajo, naj se javijo v uredništvu. Plačamo v gotovini vsako dogovorno ceno.

Kontrola delovnih procesov pri oplemenjevanju

(Nadaljevanje — ing. Sazonov)

Umetna svila. Danes se nahajajo v prometu in izdelavi le še tele vrste umetne svile: viskozna, bakrena in acetatna. Nitratna umetna svila je le še zgodovinskega pomena.

Postopki za izdelavo umetnih svil so enaki v tem, da celulozo raztopijo, dobljeno težko tekočo viskozno raztopino pa tlačijo skozi kapilare ter iz nastalih tankih nití odstranijo topilo.

Vse vrste umetne svile imajo močan steklen lesk. Trdnost umetne svile, na primer viskozne, je za približno 25 % manjša od ameriškega bombaža. Trdnost mokre umetne svile je pa še manjša ter včasih ne dosega niti 10—20 % trdnosti bombaža. Le pri acetatni umetni svili je trdnost precej večja ter znaša 40 % trdnosti bombaža. Razteznost znaša 10—19 %, medtem ko je prožnost malenkostna. V vodi umetna svila močno nabrekne. Umetna svila zgori hitro brez ostankov, le acetatna svila da nekaj črnega ogorka.

Umetno svilo se lahko uporabi za najrazličnejše namene. Večkrat se uporablja skupaj z bombažem, volno, včasih pa tudi v mešanici z lanom, kar prakticiramo prav v našem podjetju.

Nasproti učinku alkalij, kislin in oksidacijskih sredstev je umetna svila bolj občutljiva kakor bombaž ali lan. Predena, rezana umetna svila se imenuje celulozna volna.

Po drugi svetovni vojni so prišla na trg nova sintetična umetna vlakna, kakor nylon, perlon, orlon itd. Vsa ta vlakna se izdelujejo iz celuloz ali beljakovin. O ustroji in proizvodnji teh vlaken bomo govorili v enem nadaljevanju.

I. Beljenje bombažne in lanene preje in tkanin iz istih

Pri nas belimo v glavnem s klorovim apnom, z natrijevim hipokloritom in z vodikovim peroksidom. Večkrat uporabljamo kombinirani postopek hipoklorit-superoksid. Vse te tri kombinacije pa spadajo med oksidacijska belilna sredstva in razkrajajo naravna barvila, s katerimi so vlakna obarvana. Včasih so uporabljali za osvetljevanje vlaken tudi redukcijska belilna sredstva, kakor žveplov dvokis (natrijev bisulfit) ali pa natrijev hidrosulfit za osvetljenje naravnega barvila. Vedeti moramo, da redukcijska belilna sredstva ne uničijo naravnega barvila, temveč ga samo reducirajo in spremenijo v vodotopno obliko. Pri uporabi natrijevega hidrosulfita za predbeljenje preje ali blaga moramo reducirano barvilo temeljito izprati, sicer blago na zraku ponovno porumeni. Beljenje bombažne preje v naši tovarni vršimo v aparatu na križnih navitkih. Pri tem načinu dela moramo paziti na sledeče:

1. Križni navitki morajo biti mehko in enakomerno naviti, sicer nikoli ne dobimo enakomernega prebarvanja navitka. Delavec, ki natika navitke na sabljo, mora vsak navitek otipati in neustrezajoče izločiti.

2. Navitki na vsaki sablji se morajo drug k drugemu čim bolj prilagati.

3. Pri pritrditvi vseh sabelj z nataknenjimi navitki morajo biti slednji pritrdjeni popolnoma navpično, drugače bo flota neenakomerno cirkulirala, in to tam, kjer se spodnji navitek dotika dna.

4. Izkuhavanje navitkov se vrši bodisi s sodo in kakim pomožnim sredstvom za izkuhavanje: topilol, saponan itd., ali pa z natrijevim lugom in istimi dodatki. Količine potrebnih kemikalij je potrebno natančno odtehtati oziroma odmeriti. Vsake odvečne ali približne količine lahko pozneje povzročijo napake, n. pr. oslabiljenje preje zaradi velike količine alkalij. Nezadostno izkuhavanje materiala pa lahko povzroči neenakomerno izbarvanje.

5. Čas izkuhavanja naj ne bo manjši kakor dve uri, počeni od pričetka vrenja, zato morata delavec in tudi mojster zaznamovati čas začetka vrenja.

6. Opazovati je treba, kako flota cirkulira (delovanje črpalke). Nepravilnost črpalke oziroma zamazane cevi, po katerih flota cirkulira, povzročata neenakomerno izkuhavanje.

7. Po končanem izkuhavanju morajo biti navitki dobro izprani; za to uporabimo lahko tudi trdo vodo, če so bila uporabljena v trdi vodi obstojna sredstva za izkuhavanje, n. pr. topilol, saponan P ali T. V primeru uporabe marseilskega ali kakega drugega mila se mora material izprati le z mehko vodo, ker bi se drugače v vodi naredila netopna kalcijeva ali magnezijeva mila, ki bi kasneje zavirala pronicanje barvila med porami vlakna.

Beljenje s hipokloritom se vrši v mrzlem, in to pri temperaturi do največ 25°C. Pri višjih temperaturah se spremeni en del hipoklorita v klorat, ki je zelo močan oksidant ter pretvori celulozo bombaža v hidrocelulozo, ki je manj trdna in se pri nadaljnji predelavi (previjanje, tkanje itd.) preja trga.

Količino potrebnega hipoklorita računamo na količino aktivnega klora, in sicer 1—3 g na liter. Le v redkih primerih uporabljamo močnejše koncentracije, in to predvsem na količino nečistoč, ki jih vsebuje preja. Kako izračunamo potrebno količino aktivnega klora, pove tale primer:

za beljenje 350 kg preje v floti 1:6 potrebujemo 350-krat 6 je 2100 litrov vode. Za 2100 litrov vode, če hočemo beliti s 3 g/l aktivnega klora, potrebujemo 2100-krat 3 je 6300 g aktivnega klora. En liter našega hipoklorita vsebuje n. pr. 45 g/l aktivnega klora.

$$\begin{array}{r} 1 \text{ liter} \dots\dots 45 \text{ g} \\ y \dots\dots\dots 6300 \text{ g} \end{array}$$

$$y = \frac{6300}{45} = 140 \text{ l hipoklorita}$$

Če želimo dobiti popolnoma točno količino aktivnega klora, moramo belilni floti odvzeti 140 l vode, to je, da nam bo ostalo 2100 manj 140 je 1960 l. Potrebno količino hipoklorita dodajamo v obrokih po 15 do 20 minut. S tem dosežemo enakomerno porazdelitev aktivnega klora v belilni floti. Čas beljenja zavisi od nečistoč v materialu in od razmerja med aktivnim klorom in alkaliteto. Najbolj ugodno oziroma najbolj varno razmerje je, kadar na 1 g aktivnega klora pride 0,1 g alkalij (NaOH). Pri tem dosežemo največjo belino in najmanj poškodujemo celulozo bombaža. Pri nas smo po zgoraj navedenih pogojih dosegli zaželeno belino po 4—6 urah beljenja. Belilni proces zasledujemo na ta način, da poleg navitkov damo v belilno floto malo predenca, ki smo ga izkuhali v isti floti z navitki.

(Nadaljevanje sledi.)

Ne čisti stroja, dokler je v pogonu! Lahko se ti zgodi nesreča, oziroma pokvariš stroj! Pomni, da za nesrečo zadostuje trenutek, ki ti lahko zagreni vse življenje!

O dopisništvu v naš „Konoplan“

Pet let že izhaja naš interni časopis »Konoplan«. Dostikrat smo bili z njim zadovoljni — včasih pa tudi ne.

Smelo trdim, da naš list životari v pogledu dopisništva. Le nekaj jih je in urednik, ki zberejo ali pripravijo gradivo za pravočasno izdajo lista. Ali si lahko potem predstavljate, da bo list takšen, da bi zadovoljil okusu vseh, ki ga prebirajo. V takih razmerah ni govora o pestrosti in zanimivosti lista. Večkrat je že uredništvo pozivalo k prispevanju materiala za povečanje pestrosti in zanimivosti. Dostikrat ostane tudi samo pri obljubah za prispevek, toda obljube bi povečale samo pestrost lista, ne pa tudi zanimivost. Skrinjica za oddajo člankov pri vratarju je skoraj vedno prazna. Če že ne veste, kaj bi pisali, pa vsaj napišite, kaj bi radi, da bi »Konoplan« objavil. Skušali bomo potem o tem mi pisati.

Zadnja številka našega »Konoplana«, to je številka 56, je bila izjemna poleg še nekaterih do sedaj izišlih. Od prve do zadnje, to je 10 strani, smo našli dobro zbran material, ki je brez dvoma zanimiv za vsakogar, ki dela in živi s podjetjem. Redek primer je bila tudi prodaja zadnje številke. Prodani so bili vsi izvodi. »Konoplan« na 10 straneh je bil do sedaj največji uspeh. In ta uspeh je vaše delo.

Uspelo nam je izdati list, ki ustreza po velikosti in vsebini tako našemu skupnemu kakor tudi poedinemu okusu.

Bomo sedaj popustili?

Vsi, ki želite, da bo list takšen, kakršen je bil zadnji, vztrajajte. To je naša dolžnost. Zadovoljni bomo vsi.

Ne pozabite torej tudi v bodoče na članke in na rok za oddajo teh, ki je 25. vsakega meseca.

Volja je vse. Nekdo mora pisati za časopis. In kdo bo to? Mi vsi, tisti pa, ki imajo smisel in so poleg tega neposredno vezani na stvari, ki nas zanimajo, pa še posebno. Mislim, da smo si svesti našega uspeha, zato zakorakajmo s krepkimi koraki v prihodnost. Naš časopis naj bo slika nas vseh. To vodilo naj nas vodi in spomnimo se še med mesecem, da bo za 15. prihodnjega meseca treba izdati novo številko.

I. S.

Tečaj angleškega jezika

Skoraj vsak poklic v današnjih dneh zahteva med drugim tudi znanje vsaj enega tujega jezika. Nemo-goče si je predstavljati uspešen razvoj nekega podjetja ali države v splošnem brez sodelovanja z zunanjim svetom. — Znanost in tehnika sta naredila ogromen korak naprej. Vedeti pa moramo, da sta prav znanost in tehnika doma v velikih, razvitih državah, kar je popolnoma razumljivo.

Da bi vsaj delno lahko zasledovali napredek v svetu in izpopolnili svojo splošno izobrazbo, je podjetnica Društva tehnikov in inženirjev tekstilne industrije v Jaršah organizirala tečaj angleškega jezika. Težko je na začetku predvideti, kakšen bo uspeh in kakšna bo korist tega tečaja. Vsekakor pa smo lahko prepričani, da trud ne bo zaman.

Tečaj se vrši v okviru Ljudske univerze v Ljubljani, ki je tudi posredovala dobrega predavatelja. Vršil se bo s presledki trikrat po šest mesecev. Tedensko je sedaj 6 ur pouka ali vsak drug dan 2 uri. Obiskovalcev je 15.

S tečaji doslej v našem podjetju ni bilo vse v redu. Redkokateri tečaj se je uspešno zaključil. Vzrokov je bilo več, prevladovala pa sta neresnost in pa preugodni pogoji, ki jih je v takih primerih nudilo podjetje. Tokrat je drugače. Vsak posamezni slušatelj tečaja bo moral plačati približno polovico stroškov, ki niso ravno majhni, preostalo polovico pa bo krila organizacija. Poleg tega se je vsak slušatelj pismeno obvezal, da bo v primeru neopravičene prekinitve tečaja plačal celotne stroške za čas posejanja. Ta ukrep je popolnoma upravičen, saj nam jamči za resnost in uspešen zaključek.

Janko

KRATKE VESTI

Izprašilne naprave v predilnici

Kakor se je izvedelo iz dobro obveščenih krogov, so v Ameriki že pripravili prvo raketo za polet na planet Mars. Pri povratku bo ta raketa med drugim prinesla na Zemljo tudi pločevino in ostali material, ki se na Zemlji ne dobi in je za izdelavo izprašilnih naprav potreben.

Upajmo, da se raketa pri prvem poletu ne bo ponesrečila in da bodo kmalu dobili naši stroji izprašilne naprave.

Predlog

Pri sestavi proračuna za leto 1956 predlagam delavskemu svetu, da vnese tudi postavko za nabavo nekaj kilogramov apna iz inozemstva, s katerim bo mogoče prebeliti pisarno v pripravljalnici. Da je to res že potrebno, se lahko vsak sam prepriča in si ogleda to sicer nelepo zanimivost.

Upam, da postavka za apno ne bo preveč obremenila proračuna podjetja in da lahko letos kljub zmanjšanim investicijam računamo na to pridobitev.

*

Na povratnem obisku z Marsa si bodo le-ti ogledali med drugim stranišče v naši oplemenjevalnici, ki je v takem stanju, da ga resnično lahko uporabljajo samo barvarji v »škornjih«.

Tudi čistoča v našem »muzeju«, garderobi v tkalnici, je zanimiva. Red v garderobah nadkriljuje celo vse ostale zanimivosti.

Oglejte si to zanimivost — ki je plod nas samih, ki uporabljajo te prostore.

Tudi zanimivo

Zadnja ekskurzija v našem podjetju se je po ogledu tovarne podala občudovat religiozno znamenje, ki še vedno čuva stanovanja naših komunistov v tovarniških stanovanjih. Kljub temu, da so dolgo občudovali to znamenitost, so bili vendar prikrajšani za užitek, da bi videli, če si stanovalci tudi snamejo klobuk, ko hodijo mimo.

Sporočilo

Komisija za uničevanje alkohola sporoča, da se ji kljub prizadevanju vseh njenih članov ni posrečilo uničiti v pravkar minulem letu vsega alkohola ter bo zaradi tega nadaljevala z delom tudi v tem letu z nekaj bolj umirjenim tempom.

OBJAVE

Ponovno opozarjamo vse naše bralce, da bo v soboto dne 4. februarja 1956 v naši Kinodvorani

»PLES V MASKAH«

na katerega vas uredništvo vabi. Priskrbite si zatorej pravočasno vstopnice-vabila, brez katerih ni vstopa. Vabila so po številu omejena.

Maske so dobrodošle in bo žrebanje najlepših mask. Za maske so pripravljene nagrade.

KINOSPORED INDUPLATI

- 14.—15. jan. »Ali Baba in 40 razbojnikov«, francoski barvni film.
 18.—19. jan. »Poročeni, neporočeni«, ameriški film.
 21.—22. jan. »Bagdaski berač«, ameriški barvni film.
 25.—26. jan. »Ponočni ljubimci«, francoski film.
 28.—29. jan. »Alarm na jugu«, ameriški barvni film.
 1.—2. febr. »Tat ljubeznik«, švedski film.
 5. febr. »Rdeča reka«, ameriški film.
 8.—9. febr. »Daj gas Džoe«, ameriški film.
 11.—12. febr. »Simeronska roža«, amer. barvni film.
 15.—16. febr. »Poletno gostovanje«, amer. barvni film.